

Вчитель: Родіна А.О.

Тема: Розв'язування типових вправ з теми «Третя ознака рівності трикутників»

Мета:

- Навчальна: закріпити знання, отримані на попередніх уроках;
- Розвиваюча: розвивати вміння аналізувати отримані знання, правильно користуватися креслярським приладдям;
- Виховна: виховувати інтерес до вивчення точних наук;

Компетенції:

- математичні
- комунікативні

Тип уроку: закріплення знань;

Обладнання: конспект, презентація, мультимедійне обладнання;

Хід уроку

І. Організаційний етап

- Привітання
- Перевірка присутніх на уроці
- Перевірка виконання д/з
- Налаштування на роботу

II. Актуалізація опорних знань

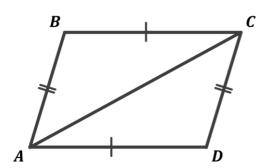
- Який трикутник називається рівнобедреним?
- Які сторони рівнобедреного трикутника називаються бічними? Як називається третя сторона?
- Сформулюйте властивість бісектриси рівнобедреного трикутника, що проведена до його основи
- Які слідують наслідки з властивості бісектриси рівнобедреного трикутника?
- Сформулюйте третю ознаку рівності трикутників
- Як правильно позначати рівність двох рівних трикутників?

III. Розв'язування задач

№1

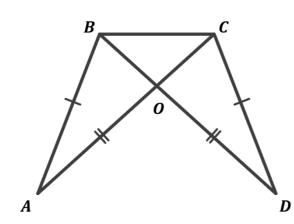
За даними на рисунку, доведіть, що $\Delta ABC = \Delta CDA$

$$AB = CD$$
 $BC = DA$
 $cniльна$
 $AC - cmopona$

$$\Delta ABC = \Delta CDA$$

 (за третьою ознакою
 рівності трикутників)

Доведено.

№2

Дано CD = AB, CA = DB. Доведіть, що ΔCOB — рівнобедрений.

Дано:

CD = AB;

CA = DB;

Довести:

ΔСОВ − рівнобедрений

Доведення:

Розглянемо трикутники *ABC* і *DCB*:

$$egin{array}{c} AB = DC \\ AC = DB \\ BC - \dfrac{cniльнa}{cmopoha} \end{array}
ightarrow \Delta ABC = \Delta DCB \\
ightarrow (за третьою ознакою рівності трикутників) \end{array}$$

$$\Delta ABC = \Delta DCB \rightarrow \angle BCA = \angle CBD$$
 (як відповідні елементи рівних трикутників)

Розглянемо трикутник СОВ:

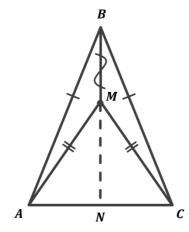

∠B = ∠C (за доведеним вище) → ΔCOB – рівнобедрений з основою BC за означенням рівнобедреного трикутника.

Доведено.

№3

Усередині рівнобедреного трикутника ABC (AB = BC) взято точку M так, що AM = MC. Доведіть, що пряма BM перпендикулярна до AC.

Дано:

 ΔABC – рівнобедрений;

AB = BC;

AM = MC;

Довести:

 $BM \perp AC$

Доведення:

Розглянемо трикутники АМВ і СМВ:

$$egin{array}{c} AB = BC \\ AM = MC \\ \hline cniльна \\ BM - cmopona \\ \hline \end{array} egin{array}{c} \Delta AMB = \Delta CMB \\ \rightarrow (за третьою ознакою \\ piвності трикутників) \\ \hline \end{array}$$

$$\Delta AMB = \Delta CMB \rightarrow \angle ABM = \angle CBM$$
 (як відповідні елементи рівних трикутників)

Розглянемо рівнобедрений ΔABC :

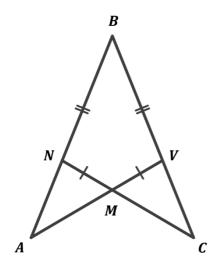
 $\angle ABM = \angle CBM \rightarrow$ пряма BM бісектриса рівнобедреного ΔABC

Якщо продовжимо пряму BM до основи рівнобедреного ΔABC , то вона перетне основу в точці N і отримаємо бісектрису рівнобедреного трикутника, що проведена до його основи. За властивістю бісектриси, що проведена до основи рівнобедреного трикутника — ця бісектриса одночасно є медіаною і висотою, отже $BM \perp AC$.

Доведено.

На рисунку BN = BV, NM = VM. Доведіть, що AB = BC

Дано:

BN = BV;

NM = VM;

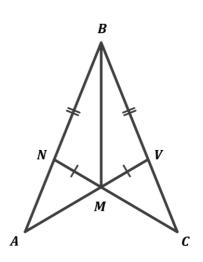
Довести:

AB = BC

Доведення:

3'єднаємо вершини B і M та розглянемо трикутники NMB і VMB:

$$\Delta NMB = \Delta VMB \rightarrow \angle BNM = \angle BVM;$$
  $\angle BMN = \angle BMV$ (як відповідні елементи рівних трикутників)

Розглянемо суміжні кути ANM і CVM:

$$\angle ANM = 180^{\circ} - \angle BNM$$
 $\angle CVM = 180^{\circ} - \angle BVM$
 $\angle BNM = \angle BVM$
 $\rightarrow \angle ANM = \angle CVM$

Розглянемо суміжні кути *NMA* і *VMC*

$$\angle NMA = 180^{\circ} - \angle BMN$$

 $\angle VMC = 180^{\circ} - \angle BMV$
 $\angle BMN = \angle BMV$ $\rightarrow \angle NMA = \angle VMC$

Розглянемо трикутники *NMA* i *VMC*:

$$egin{aligned} NM &= VM \\ \angle ANM &= \angle CVM \\ \angle NMA &= \angle VMC \end{aligned} \rightarrow egin{aligned} \Delta NMA &= \Delta VMC \\ (за другою ознакою \\ рівності трикутників) \end{aligned}$$

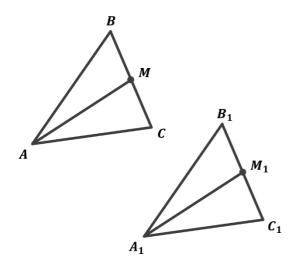
$$\Delta NMA = \Delta VMC \rightarrow AN = CV$$
 (як відповідні елементи рівних трикутників)

$$\begin{vmatrix} AB = AN + BN \\ BC = CV + BV \\ BN = BV \\ AN = CV \end{vmatrix} \rightarrow AB = BC$$

Доведено.

№5

Доведіть, що коли у трикутників ABC і $A_1B_1C_1$ $AB=A_1B_1$, $BC=B_1C_1$ і медіана AM дорівнює медіані A_1M_1 , то такі трикутники рівні

$$\Delta ABC$$
 і $\Delta A_1B_1C_1$;
 $AB = A_1B_1$;
 $BC = B_1C_1$;
 AM і A_1M_1 — медіани;
 $AM = A_1M_1$;

Довести:

$$\Delta ABC = \Delta A_1 B_1 C_1$$

Доведення:

Розглянемо трикутники ABC і $A_1B_1C_1$:

$$egin{aligned} BC &= BM + MC \ B_1C_1 &= B_1M_1 + M_1C_1 \ BC &= B_1C_1 \ AM \ \mathrm{i} \ A_1M_1 - \mathrm{mediahu} \end{aligned}
ightarrow egin{aligned} BM &= B_1M_1 \ MC &= M_1C_1 \end{aligned}$$

Розглянемо трикутники ABM і $A_1B_1M_1$:

$$egin{array}{c|c} AB = A_1 B_1 \\ BM = B_1 M_1 \\ AM = A_1 M_1 \end{array}
ightarrow egin{array}{c} \Delta ABM = \Delta A_1 B_1 M_1 \\ (за \ третьою \ ознакою \ рівності \ трикутників) \end{array}$$

$$\Delta ABM = \Delta A_1 B_1 M_1 \, o \, \angle B = \angle B_1 \, egin{array}{l} (як відповідні елементи \\ рівних трикутників) \end{array}$$

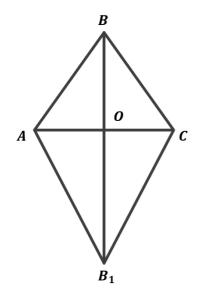
Розглянемо трикутники ABC і $\Delta A_1B_1C_1$:

$$egin{aligned} AB &= A_1B_1 \ BC &= B_1C_1 \ \angle B &= \angle B_1 \end{aligned} \rightarrow egin{aligned} \Delta ABC &= \Delta A_1B_1C_1 \ (за першою ознакою \ рівності трикутників) \end{aligned}$$

Доведено.

№6

Трикутники ABC і $A_1B_1C_1$ - рівнобедрені із спільною основою AC, а точки B і B_1 лежать по різні сторони від прямої AC і $AB \neq AB_1$. Доведіть, що $BB_1 \perp AC$.

Дано:

 ΔABC і $\Delta A_1B_1C_1$ — рівнобедрені; AC — основа ΔABC і $\Delta A_1B_1C_1$; Точки B і B_1 лежать по різні сторони AC; $AB \neq AB_1$;

Доведіть:

$$BB_1 \perp AC$$

Доведення:

Так як висота рівнобедреного трикутника, проведена до основи, ϵ медіаною і бісектрисою, то:

$$BO$$
 – висота $\triangle ABC$ з основою AC B_1O – висота $\triangle A_1B_1C_1$ з основою AC $\rightarrow BB_1 \perp AC$

Доведено.

IV. Підсумок уроку

- Дати відповідь на запитання учнів
- Індивідуальна робота з учнями, що не зрозуміли матеріал
- **V.** Домашнє завдання повторити параграф 13, 14, 15